

Başak
BUGAY

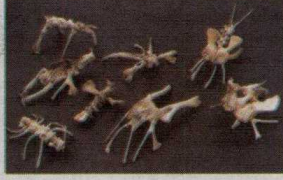
Çukurdan çıkan sanat

Son sergisi 'Çukur', Galeri x-ist'te açılan Ekin Saçlıoğlu, "Türkiye'de başına bir iş gelmeden iktidarı eleştirmek mümkün değil" diyor. Başak Bugay, meslektaşı Saçlıoğlu'yla YURT Kültür için söyleşti

EKİN Saçlıoğlu'nun son sergisi, bir 'çukur'un içinde, yanında, yakınında bannan sonsuz bir fantezi dünyası... Hologramlı resimler, tavuk kemiğinden yapılmış fantastik hayvan iskeletleri, olmayan bir uygarlığın sikkeleri ve daha pek çoğu, sanatçının bu 5. kişisel sergisine kadar aldığı keşif yolunun bir birikimi aslında. "Çukur", 15 Aralık'a kadar Galeri x-ist'te izlenebilir.

■ Söylemem gerekir çok etkili bir sergi hazırlamışsın. Bu kadar farklı iş ama bu kadar bütünlüklü bir sergi işine hâkimiyetini kanıtıyor. Çukuru kavramlaştırarak metaforlar oluşturmuşsun ve yeni bir fantezi âlemi yaratmışsın. 'Çukur' nereden çıktı?

Teşekkür ederim. Evimin yolunda oluşan bir çukur sayesinde çıktı bu sergi. Yaklaşık iki sene yanından geçip giderken farkında olmadan düşünceler ürettiğimin ayırına vardım bir gün. Temkinli davranarak hem çukurum yakınından geçmeye dikkat ediyordum, hem de yeraltı kentleri, dünyanın çekirdeğine yolculuk gibi fantastik dünyalar hayal ediyordum. Yani ölüme neden olabilecek günlük hayata dair tehlikeli bir gerçek ile ucu bucağı olmayan kurgusal bir dünyanın birlikteliği oluştu. Bu ikili durumum git gellerinden doğdu sergi.

■ Serginin bütünlüklü olması yarattığın dramatik atmosferle çok ilgili... Bu yüzden işler mutlaka o atmosferde görülmeli diye düşünüyorsun. Yerleştirmenden söz edebilir misin?

Başından beri bunun atmosferi olan bir sergi olmasını istedim. İşleri yaparken dahi bir yandan da serginin bütünlüğünün nasıl olabileceğini gözümde canlandırmaya çalışıyordum. Örneğin kemiklerin birer buluntu olarak algılanabilmesi için müzevari bir sunuma ve uygun ışığa ihtiyaç vardı. Aynı şekilde karanlık bir çukurun içindeki renkli dünyaları gösterebilmek için duvarların koyulaşması gerekiyordu. Hem bütünlük adına, hem de izleyicinin benim oluşturmaya çalıştığım dünyaya girebilmesi adına böyle bir sergilemeye ihtiyaç vardı.

■ Her serginde farklı malzeme-

lerle karşılaşıyoruz. Nasıl malzemeler kullanıyorsun?

Kimi zaman organik, kimi zaman sentetik... Çok çeşitli malzeme kullanabiliyorum. Çoğunlukla ihtiyaca göre şekilleniyor seçimim. Örneğin canlı hissi verebilmek için lateks ve insan saçını kullanmıştım. Bu sergide kemiğe ihtiyacım vardı. En kolay tavuk kemiği olduğu onu kullandım. Farklı malzeme bulayım diye bir derdim yok aslında. Ama malzeme ile uğraşmayı seviyorum. Her malzemenin doğası gereği, imkân verdiği ve

vermediği noktalar var. Bunlarla uğraşmak çok keyifli ve bir sanatçı için zihin açıcı.

■ Malzemelerinin konuyla ya da konularının malzemeyle ilişkisi nasıl? Kurgularını etkilediği muhtakkak da konuyu da etkiliyor mu?

Demim bahsetmek istediğim biraz buydu. Bir, tasarımcı mantığı ile fikir için uygun malzemeyi seçmek ve uygulamak var, bir de malzeme ile düşünmeye izin vermek. Ben iki yöntemi de kullanıyorum. Ne yapacağınızdan emin değilseniz ilk yöntemi kullanıyorsunuz. Ama bir de şununla biraz oynayalım bakalım neler çıkarabiliriz. Ben kimi zaman ne yapacağımı bilmezken boş boş karalamaya başlarım ve o karalamalardan mutlak bir şeyler çıkar. Çizerek düşünmek diyebiliriz buna.

başlıyorsun. Yüzeyle değil de, elle tutulur olsa, insanlar etrafında dönse diyorsun. Aynı malzeme seçimi gibi bu da... Kimi zaman videoyla, kimi zaman resimle yapabilirsin yapacağını. Bir ara ben video sevmem, resim sevmem diyordu kimileri. Bana çok saçma ve sınırlayıcı gelmiştir bu tutum. Resmî eski görmek kadar saçma bir şey olamaz. Bir dosya kâğıdı ve bir kalem, aklındaki pek çok şeyi sunmana imkân tanıya-

eleştirilerimi parmağı göze sokarsına yapmamam. Direkt mesaj vermek isyiorsak bunu sanatla yapmamız şart değil. Tabii sanatımız da bizden bağımsız değil. Örneğin önceki sergimde bazı işler Tophane'deki galerilere yapılan saldırıyla ilgiliydi; biri sırf esmer ve sakallı olduğu için Alman polislinin eşime gösterdiği tavırla; biri bir annenin çocuğu üzerinde kurduğu baskıyla ilgili vs... Genel olarak çeşitli baskı mekanizmalarına eleştiri getirmek başka şey, daha spesifik, dokunulmaz konuları eleştirmek başka... Türkiye'de başına bir şey gelmeden iktidarı eleştirebilmenin mümkün olduğunu düşünmüyorum ve açıkçası korkuyorum. Zaten süren davalara bakınca tersini düşünmek imkânsız... Dinle ilgili bir iş var aklımda. Gerçekleştirsem amacım kimsenin inancına dokunmak, hakaret etmek olmayacağı halde eminim soruna neden olabilecektir. Onun inançsızlığına şaşılma hakkı var ancak senin onun inancına herhangi bir eleştiri getirme şansın yok. Demokrasi, özgürlük deyip durdukları tamamen bir tarafa hizmet eder şekilde... Kendinden olmayana ve en ufak bir eleştiriye tahammülsüzsün. Evet, belki biraz da karamsar ve umutsuzum.

Evimin yolunda oluşan bir çukur sayesinde çıktı bu sergi. Yaklaşık iki sene yanından geçip giderken farkında olmadan düşünceler ürettiğimin ayırına vardım bir gün

■ Resimde artık yüzeyi zorlayan malzemeler kullanıyorsun. Galiba adım adım üç boyuta yönlendin. Seni tuvalin dışına çıkmaya zorlayan ne oldu?

Aslında "üç boyuta geçeyim" düşüncesiyle oluşuyor bunların hiçbirini. Ortaya koymak istediğin bir düşünce var ve onun en iyi nasıl hayat bulabileceğini hayal etmeye

çak bir düzlemdir.

■ Sosyal eleştiri senin işlerinde dolaylı algılanan bir şey... Bir yandan da 'çukur'un etrafında dolaştığımızda bin türlü sosyal soruna işaret eden şey var. Peki, özellikle mi mesafelisin sosyal eleştiriye?

O kadar mesafeli olsam o duvar yerleştirmesini yapmazdım. Mesafeli görünmemin nedeni dediğin gibi